

Stichting Handicart
UTRECHT

FINANCIEEL
JAARVERSLAG 2017

 M A Z A R S

· 22 JUNI 2018

Mazars N.V.
Gewaarmerkt
voor identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarverslag	
Bestuursverslag 2017	2
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2017	9
Staat van baten en lasten over 2017	11
Kasstroomoverzicht over 2017	12
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	13
Toelichting op de balans	15
Toelichting op de staat van baten en lasten	19

Bestuursverslag 2017

Statuten

Bij notariële akte d.d. 19 april 2018 zijn de statuten van de stichting aangepast. De naam van de stichting is gewijzigd van Stichting golf voor Minder Validen "Handicart" in Stichting Handicart. Tevens is de vestigingsplaats Utrecht gewijzigd naar de werkelijke plaats van vestiging Utrechtse Heuvelrug. Daarnaast is de bestemming van een batig saldo in geval van liquidatie aangepast aan de richtlijnen die hiervoor door de belastingdienst worden gesteld bij een ANBI stichting.

Omschrijving van de doelstelling

1. De stichting heeft ten doel:

Het bevorderen van deelname aan het golfspel door mindervalide golfers op golfbanen in Nederland.

2. Zij tracht dit doel te bereiken door onder meer:

Het via door de Nederlandse Golf Federatie (NGF) erkende golfverenigingen en/ of banen door middel van bruikleen ter beschikking stellen van Handicarts voor mindervalide beoefenaren van de golfsport.

Het verrichten van allerhande werkzaamheden die deze terbeschikkingstelling kunnen bevorderen, waaronder het inzamelen van financiële middelen en het promoten van golfsport als zijnde een sport die ook door mindervaliden kan worden beoefend.

De stichting beoogt niet naar winst te streven.

Missie

De stichting wil daar waar nodig mobiliteit verschaffen voor haar pashouders op golfbanen in Nederland.

Doelstelling

De stichting stelt zich ten doel tijdelijk of permanent mindervalide golfers in staat te stellen het golfspel te blijven beoefenen onder meer door het plaatsen van golfkarren op banen in Nederland.

Strategie

De stichting tracht deze doelstelling te bereiken door Handicarts aan te schaffen en die in bruikleen uit te zetten bij de golfclubs in Nederland en door het sluiten van overeenkomsten met golfbanen zodat haar pashouders tegen een gereduceerd tarief van de daar aanwezige karren gebruik kunnen maken.

Namens de stichting worden faciliteiten aangeboden in het aanbieden van oplossingen en adviezen die de mobiliteit voor mindervalide golfers ten goede komen. Dit onder meer door clubs te adviseren bij het aanleggen van paden, het adviseren op het gebied van stallingen en alle overige zaken die de mobiliteit ten goede kunnen komen

De stichting heeft zich uitgesproken om bij de uitvoering van de doelstellingen waar mogelijk milieubewust te handelen.

Stichtingsbestuur en directie

In 2017 bestond het bestuur uit de volgende personen:

Voorzitter	W. Zelsmann
Penningmeester	H.H. Claus
Secretaris	J.I.H.M. Elsenburg
Lid tot en met 10 oktober 2017	M.F. Korver
Lid	Th. Schreinemacher
Lid	J. Stevens
Lid	T.M. Witteveen
Lid vanaf 10 oktober 2017	H.Y. Wijkstra

Directie wordt gevoerd door Th.D. Stenfert Kroese.

Personeel en organisatie

Stichting Golf voor Mindervaliden "Handicart", hierna verder te noemen "Stichting Handicart", heeft geen personeel in dienst. Uitvoerende secretariële en administratieve taken worden betrokken van derden.

Vestigingsplaats

De stichting is statutair gevestigd in Utrecht maar de feitelijke vestigingsplaats is Maarn.

Stichtingsvermogen

De stichting zet haar vermogen in om haar doelstellingen te realiseren.

Begroting

Gelet op de beperkte functie die door het bestuur van de stichting aan de begroting wordt toegekend, wordt het opnemen van de begroting in de staat van baten en lasten niet zinvol geacht. Op grond hiervan is een begroting en toelichting hierop achterwege gelaten.

Algemeen

In 2017 bestond Stichting Handicart 31 jaar. Ook in 2017 nam de vraag naar Handicartpassen toe. In totaal zijn er 3.158 Handicartpassen aangemaakt. Hieronder vallen ook tijdelijke passen die met een geldigheidsduur van 100 dagen worden uitgegeven.

Bestuur

In de bestuursvergadering van 10 oktober 2017 is afscheid genomen van regioconsul F. Korver. In zijn plaats is de heer H.Y. Wijkstra in dezelfde vergadering benoemd als zijn opvolger.

De heer Korver is in een hiervoor speciaal georganiseerde bijeenkomst veel dank toegezegd voor zijn jarenlange inspanningen als regioconsul.

Automatisering

Begin 2017 is gestart met de ingebruikname van een nieuw CRM-systeem. Het oude systeem was niet toereikend om aan de eisen te voldoen die de stichting daaraan wilde stellen. In 2017 werd ook gestart met de derde fase van "MijnHandicart". Over beide projecten wordt hieronder uitvoerig bericht.

Jaarrekening 2017

Baten

De opbrengsten in 2017 namen iets af. De voornaamste oorzaak hiervan is dat de Handicartpassen die in 2016 zijn uitgegeven niet meer worden vernieuwd. Pashouders kunnen de pas die voorzien is van een chip voortaan ieder jaar blijven gebruiken. Tegenover een lagere opbrengst staat dat hierdoor de kosten van uitgifte ook dalen.

Stichting Handicart, Utrecht

M A Z A R S

22 JUNI 2018

Mazars N.V.
Gewaarmerkt
voor identificatiedoeleinden

De opbrengsten van de gebruiksvergoedingen stegen van € 524.000 naar € 556.582 in 2017. Dit komt naar schatting overeen met 108.700 gereden rondes. Door het toenemend aantal pashouders stijgen de opbrengsten nu al enige jaren achter elkaar. In 2015 was de opbrengst € 508.069.

Van Stichting Vrienden van Handicart is een gift ontvangen van € 827.286 (in 2016 bedroeg dit bedrag: € 876.932). Deze gift dekt het exploitatietekort van € 896.310 grotendeels.

Lasten

De lasten stegen in 2017 met € 293.470. Dit verschil is grotendeels veroorzaakt door de hieronder genoemde posten.

Immateriële vaste activa

Door de noodzakelijke softwareontwikkelingen stegen de afschrijvingen van de immateriële vaste activa met € 69.984. Hierna zal in een korte samenvatting worden weergegeven welke de voornaamste ontwikkelingen in 2017 zijn geweest.

Materiële vaste activa

Door met name de aanschaf van nieuwe Handicarts en gps-kastjes, die in 2017 op alle Handicarts zijn geplaatst, stegen de afschrijvingen met € 123.182.

Kosten Handicarts

Doordat er in 2016 relatief veel Handicarts zijn vernieuwd zijn de kosten voor het winteronderhoud in dat jaar laag geweest. In 2017 kregen deze nieuwe karren natuurlijk ook een jaarlijkse onderhoudsbeurt. Hierdoor stegen de kosten voor het onderhoud in 2017 met in totaal € 79.975.

Vergoedingen commerciële banen

In 2017 sloot Stichting Handicart overeenkomsten met verschillende nieuwe banen. Met deze banen worden afspraken gemaakt zodat de karren daar aan mindervalide golfers ook voor een lage prijs worden verhuurd. In totaal is op basis van deze overeenkomsten in totaal € 186.711 betaald, een stijging van € 52.437.

Algemene kosten

De algemene kosten daalden met € 44.049. Deze daling is grotendeels toe te schrijven aan de eerdergenoemde daling van de kosten voor het vervaardigen van de Handicartpas. Die kosten daalden met € 48.390.

Resultaat in 2017

Het resultaat in 2017 bedroeg - € 7.942. Voorgesteld wordt dit resultaat te onttrekken aan de bestemmingsreserve.

Vermogen

De bestemmingsreserve wordt aangehouden ter vervanging van de Handicarts in de toekomst.

Exploitatie Handicarts

Het bestuur van Stichting Handicart streeft er naar dat de stichting de exploitatie van de Handicarts uit de opbrengsten van de karren kan betalen. Stichting Handicart kan daarnaast voor de noodzakelijke investeringen een beroep doen op Stichting Vrienden van Handicart. Onder de investeringen worden de te vervangen en de nieuw te kopen Handicarts begrepen.

In deze situatie zouden de exploitatiekosten gedekt moeten worden door de opbrengsten uit de verhuur aan de pashouders. Terwijl dit streven in 2016 nagenoeg werd gerealiseerd is dat in 2017 niet het geval.

De inkomsten uit de exploitatie van de Handicarts bedroegen € 663.100 (2016: € 697.339). Dit terwijl de kosten, exclusief de afschrijvingen, € 814.333 (2016: € 714.029) bedroegen.

Het verschil met 2016 is grotendeels te verklaren door de hogere onderhoudskosten. Dit betreft de kosten voor het onderhoud van de Handicarts. Op basis van het bovenstaande overweegt het bestuur op termijn de kostprijs van een ronde te verhogen.

Gebeurtenissen in 2017

In 2017 werd de 700e Handicart geplaatst op de Rosendaelsche Golfclub. Hieraan werd op gepaste wijze aandacht besteed.

Twee golfbanen waar Handicarts waren geplaatst werden met een faillissement geconfronteerd. In beide gevallen was er sprake van een doorstart. Hierbij vielen de inkomsten die Stichting Handicart toekomen, binnen het faillissement. Hoewel in beide gevallen, voor zover bekend, nog geen afwikkeling heeft plaatsgevonden wordt er rekening gehouden dat deze inkomsten niet zullen worden uitgekeerd.

Met de nieuwe exploitant van de BurgGolf banen is een overeenkomst gesloten. Zij kiezen er voor gebruik te maken van de nieuwe manier van samenwerking waarbij zij een vergoeding van Stichting Handicart ontvangen. Hierdoor werden de Handicarts die op De Haverleij en op De Purmer stonden opgehaald. Ook de nieuwe eigenaar van De Stok besloot na de doorstart van die baan over te gaan tot deze wijze van samenwerken. Hier zijn beide Handicarts teruggehaald.

Het aantal banen waar Handicarts zijn geplaatst is hierdoor afgenomen. Er werden in het jaar 2017 weer enkele nieuwe samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Op al die banen kunnen Handicartpashouders tegen een laag tarief van de daar aanwezige karren gebruik maken.

Automatiseringskosten

Met name in 2017 is er door Stichting Handicart behoorlijk geïnvesteerd in automatisering. Dit betreft "MijnHandicart", een project dat is gestart in 2015 en waarvan de uitvoering naar verwachting in 2018 zal worden voltooid. Ter toelichting volgt hieronder een korte beschrijving van het totale project.

In 2016 is besloten om de database te vervangen door een nieuw CRM-systeem. Het oude systeem was niet toereikend om aan de eisen te voldoen die de stichting daaraan wilde stellen. Door gebruik van het nieuwe CRM-systeem, met als platform Salesforce, kan Stichting Handicart beter op toekomstige ontwikkelingen inspelen. Vanwege de ANBI-status van Stichting Handicart stelt Salesforce tien licenties om niet ter beschikking.

Met de komst van MijnHandicart was het noodzakelijk om te beschikken over een up to date database met een daarbij behorende omgeving.

MijnHandicart

Dit project is nu beland in de laatste derde fase. De eerste twee fasen zijn afgerond.

Fase 1

Om meer grip te krijgen op het onderhoud en het gebruik van haar Handicarts is eind 2015 besloten MijnHandicart in te voeren. De totale invoering bestaat uit drie fasen. Eind 2015 is gestart met de invoering van fase 1. Deze fase is in 2016 afgerond.

Met de invoering van MijnHandicart wordt bijgehouden van welke Handicarts de accu's regelmatig worden gevuld. Bij slecht vullen van de accu's ontstaat op termijn omhelstelbare schade aan de accu's. Vervanging van een defect accupakket kost Stichting Handicart per pakket ruim € 1.000.

Tevens kunnen eenvoudig materialen besteld worden via MijnHandicart. Door dit vanuit het kantoor in Maarn te coördineren worden kosten bespaard.

Tenslotte worden schades via MijnHandicart geregistreerd. Het is nu mogelijk de schades sneller af te wikkelen. Door medewerking van het bedrijf dat het onderhoud verzorgt zijn de monteurs in staat mee te kijken waardoor er efficiënter gewerkt kan worden.

Fase 2

De tweede fase van MijnHandicart is tijdens het winteronderhoud van 2016 - 2017 afgerond. Alle Handicarts zijn voorzien van een gps-kastje. Daarmee kunnen de banen zelf aangeven waar de Handicarts wel, en waar zij niet kunnen rijden. Zwakke plekken in de baan zoals greens, tees en rough kunnen tot verboden gebied worden verklaard. Ook kunnen in gebieden de snelheden worden aangepast. De meeste banen zijn met de invoering hiervan in 2017 gestart.

Stichting Handicart verwacht dat door de invoering hiervan Handicarts langer in de baan kunnen blijven en de pashouders vaker kunnen spelen.

Fase 3

Eind 2017 is gestart met de invoering van fase 3. Daarmee wordt het mogelijk dat de pashouders de kosten voor een rondje achteraf direct aan Stichting Handicart kunnen betalen. Hiermee wordt een hoop administratieve rompslomp voorkomen.

Met het gps-kastje is het mogelijk gegevens van de Handicarts uit te lezen. Daarmee wordt informatie verzameld over het gebruik van de karren in de baan maar ook over de toestand van de accu's.

Implementatie Salesforce

Eind 2016 vond de migratie van het oude Charibase plaats naar een nieuw software platform Salesforce. Niet alleen de gegevens die in de oude database stonden moesten worden gemigreerd. Er moest ook nieuwe software worden geschreven om de bestaande en de toekomstige werkwijze te ondersteunen. Er zijn verschillende vernieuwingen ingevoerd die het werk op het secretariaat ondersteunen en vereenvoudigen.

Binnen de automatisering van Stichting Handicart vervult Salesforce een centrale rol. Naar analogie van de in de politiek gebruikte term kunnen we spreken van een "motorblok". In grote lijnen zijn er drie functies te onderscheiden.

Database

Binnen Salesforce worden de gegevens van alle pashouders, donateurs en golfbanen geregistreerd met daarbij alle betalingen en overeenkomsten. Dit betreft m.n. de Handicartpassen, incassomachtigingen, toernooiopbrengsten en gebruiksvergoedingen.

De uitgifte van de Handicartpassen is volledig geautomatiseerd. Nadat de pashouders zijn gegevens heeft aangeleverd, hetzij direct in de database via de website of per post via een formulier, vindt de invoering en afhandeling automatisch plaats. Vanuit het secretariaat worden de pasfoto's digitaal aangeleverd aan de passenmaker. De passenmaker maakt dan de passen aan en stuurt deze wekelijks.

Stichting Handicart hanteert al jaren het systeem dat zij op basis van de inkomsten die zij toe te rekenen aan een golfbaan haar Handicarts uitgeeft of betalingen verricht aan banen die karren tegen een laag bedrag ter beschikking stellen aan de Handicartpashouders. Dit brengt met zich mee dat alle inkomsten geoormerkt moeten worden. Dat geldt dan met name alle eerdergenoemde inkomsten (donaties, giften, toernooiopbrengsten en vergoedingen voor het gebruik van de Handicarts).

Financiën

Zoals aangegeven moeten alle betalingen die betrekking hebben op de pashouders (registratiekosten en paskosten), donateurs (donaties en schenkingen) en golfbanen (toernooiopbrengsten en gebruiksvergoedingen) waar Stichting Handicart mee samenwerkt geregistreerd worden. Daarbij is de "oorsprong" (welke golfbaan) en het jaar van betaling van belang.

De registratie gebeurt binnen de applicatie "Converse" die speciaal is ontwikkeld voor fondsenwervende organisaties. Deze applicatie verzorgt de registratie binnen Salesforce van de ongeveer 47.000 betalingen (2017) die binnenkomen. Converse verzorgt de verwerking van de betalingen die via de bank binnenkomen. Tevens verzorgt Converse de verwerking van de automatische incasso's en de betalingen die via iDEAL worden gedaan. Dit gebeurt via de serviceprovider Buckaroo.

Vanuit Salesforce zullen in de toekomst de gereden rondes direct met de pashouders en de banen worden afgerekend. Na een gereden ronde ontvangt de pashouder een notificatie en aan het eind van de maand ontvangt hij/ zij een overzicht van de gereden rondes. De notificaties en de facturen worden via Salesforce aangemaakt. Hiervoor wordt de applicatie Conga gebruikt. Betaling vindt achteraf plaats via automatische incasso. In 2018 wordt er een behoorlijke stijging verwacht van het aantal betalingen wanneer de rondes direct met de pashouders worden afgerekend.

Interactie met MijnHandicart

De gegevens die aangeleverd via MijnHandicart worden in Salesforce opgeslagen en verwerkt. Dagelijks vindt er synchronisatie plaats tussen Salesforce en MijnHandicart. Hierbij worden onderling actuele gegevens uitgewisseld. Dit betreft o.a. de op dat moment actieve Handicartpassen, serienummers en gps-informatie van de Handicarts, doorgifte van de gereden rondes met de Handicarts, urenstanden en informatie betreffende de accu's.

Diversen

In 2017 is een koppeling gemaakt tussen de website van Stichting Handicart en Salesforce. Hierdoor worden aanvragen van nieuwe (permanente of tijdelijke) pashouders direct ingevoerd in de database. Donateurs kunnen via de website direct een donatie doen via iDEAL of kunnen aangeven dat zij een éénmalige of meerjarige incassomachtiging afgeven. Deze donaties worden direct verwerkt in Salesforce.

In 2018 wordt gestart met een nieuwe wijze waarop de Handicart toernooien worden georganiseerd. De winnaars die door de consuls worden doorgegeven worden direct vanuit Salesforce uitgenodigd en kunnen aangeven of zij aanwezig zullen zijn op regiofinale c.q. de finale. Daarbij kunnen alle gegevens worden ingevoerd via een webformulier. Op deze wijze zijn alle winnaars geregistreerd als (potentiële) donateurs. Uiteraard met inachtneming van de hiervoor geldende regels.

In 2017 is een start gemaakt met RDPR (AVG). In het kader van de Europese regelgeving omtrent privacy wordt de Salesforce omgeving van Stichting Handicart zo ingericht dat aan alle eisen wordt voldaan. Hierbij wordt de gehele automatiseringsomgeving in kaart gebracht en worden de noodzakelijke maatregelen genomen om tijdig aan de nieuwe regels te voldoen.

Vooruitblik

Voor de komende jaren zal Stichting Handicart zich blijven inzetten om haar doelstellingen te realiseren. Door de toenemende vergrijzing op de golfbanen neemt ook de vraag naar Handicarts toe en ook de instroom van pashouders toe. Uit de cijfers van de laatste jaren blijkt dan ook dat er steeds meer golfers een beroep doen op de diensten van de stichting. Tevens neemt de uitstroom van pashouders toe. Het blijkt dat er jaarlijks veel pashouders vanwege ouderdom gedwongen worden te stoppen met golfen.

Maarn, 4 juni 2018

Voorzitter van het bestuur

W.P. Zelsmann

Secretaris van het bestuur

J.H.I.M. Elsenburg

Jaarrekening

Balans per 31 december 2017

(na resultaatverdeling)

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
Activa					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa					
	1				
Fleet management system					
MijnHandicart		99.352		112.852	
Salesforce		115.775		-	
Handicart App		-		800	
Vooruitbetaald op immateriële vaste activa		-		51.948	
			215.127		165.600
Materiële vaste activa					
	2				
Handicarts		2.357.665		2.293.503	
Inventaris		-		2.352	
MijnHandicart Units		219.965		158.664	
Automatisering		13.424		12.302	
			2.591.054		2.466.821
Vlottende activa					
Voorraden					
Handicartpassen			15.710		12.195
Vorderingen					
Debiteuren	3	186.409		104.907	
Belastingen	4	80.795		17.583	
Overige vorderingen	5	193.436		148.406	
Overlopende activa	6	19.250		13.990	
			479.890		284.886
Liquide middelen					
Kas		31		13	
Buckaroo		7.577		-	
ABN AMRO Bank N.V.		445.071		806.782	
ING Bank N.V. rekening-courant		793		467	
			453.472		807.262
			<u>3.755.253</u>		<u>3.736.764</u>

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
Passiva					
Stichtingsvermogen					
Bestemmingsreserve	7		3.623.654		3.631.596
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers	8	73.908		75.255	
Overige schulden en overlopende passiva	9				
		<u>57.691</u>		<u>29.913</u>	
			131.599		105.168
			<u>3.755.253</u>		<u>3.736.764</u>

Staat van baten en lasten over 2017

		2017		2016	
		€	€	€	€
Baten	10				
Gebruikersvergoedingen	11		556.582		524.000
Opbrengst handicartpassen	12		102.518		172.739
Opbrengst GPS Guardian	13		4.000		600
Schenking Stg Vrienden v Handicart	14		<u>887.286</u>		<u>876.932</u>
			1.550.386		1.574.271
Overige bedrijfsopbrengsten	15		<u>1.082</u>		-
		1.551.468		1.574.271	
Lasten					
Secretariaatskosten	16	137.375		125.701	
Afschrijvingen immateriële vaste activa	17	83.332		13.348	
Afschrijving materiële vaste activa	18	661.745		538.563	
Huisvestingskosten	19	10.976		10.709	
Kosten handicarts	20	352.321		272.346	
Vergoeding commerciële golfbanen	21	186.711		134.274	
Algemene kosten	22	<u>126.950</u>		<u>170.999</u>	
Som der lasten			<u>1.559.410</u>		<u>1.265.940</u>
Saldo baten en lasten			<u><u>-7.942</u></u>		<u><u>308.331</u></u>
Resultaatbestemming					
Bestemmingsreserve			<u><u>-7.942</u></u>		<u><u>308.331</u></u>

	2017	2016
	€	€
Kasstroomoverzicht over 2017		
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo staat van baten en lasten	-7.942	308.331
Aanpassingen voor Afschrijvingen	763.187	566.057
Verandering in werkkapitaal		
Mutatie voorraden	-3.515	-12.195
Debiteuren	-81.502	-104.907
Overige vorderingen	-108.242	1.161.512
Overlopende activa	-5.260	-6.110
Kortlopende schulden (exclusief banken)	26.431	-5.182
	<u>-172.088</u>	<u>1.033.118</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	583.157	1.907.506
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen immateriële vaste activa	-132.859	-174.948
Investeringen materiële vaste activa	-1.084.788	-1.407.102
Desinvesteringen materiële vaste activa	280.700	379.554
Vooruitbetaald immateriële vaste activa	-	37.500
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-936.947	-1.164.996
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie geldmiddelen	<u>-353.790</u>	<u>742.510</u>
Verloop mutatie geldmiddelen		
Stand per begin boekjaar	807.262	64.752
Mutaties in boekjaar	<u>-353.790</u>	<u>742.510</u>
Stand per eind boekjaar	<u><u>453.472</u></u>	<u><u>807.262</u></u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van de Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Opbrengsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Vlottende activa

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs onder toepassing van de FIFO-methode of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

De baten betreffen de opbrengsten van de in het boekjaar aan derden geleverde diensten, de op het boekjaar betrekking hebbende contributies, alsmede de van Stichting Vrienden van Handicart ontvangen schenkingen.

Lasten

De lasten zijn opgenomen op basis van historische kostprijs en worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor het overzicht van kasstromen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

1 Immateriële vaste activa

	Fleet management system MijnHandicart	Salesforce	Handicart App	Vooruit-betaald op immateriële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017					
Aanschaffingswaarde	123.000	-	9.600	51.948	184.548
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-10.148</u>	<u>-</u>	<u>-8.800</u>	<u>-</u>	<u>-18.948</u>
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>112.852</u>	<u>-</u>	<u>800</u>	<u>51.948</u>	<u>165.600</u>
Mutaties					
Investeringen	36.000	148.807	-	-51.948	132.859
Afschrijvingen	<u>-49.500</u>	<u>-33.032</u>	<u>-800</u>	<u>-</u>	<u>-83.332</u>
Saldo mutaties	<u>-13.500</u>	<u>115.775</u>	<u>-800</u>	<u>-51.948</u>	<u>49.527</u>
Stand per 31 december 2017					
Aanschaffingswaarde	159.000	148.807	9.600	-	317.407
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-59.648</u>	<u>-33.032</u>	<u>-9.600</u>	<u>-</u>	<u>-102.280</u>
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>99.352</u>	<u>115.775</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>215.127</u>

Het afschrijvingspercentage op immateriële vaste activa bedraagt 33,3 %.

2 Materiële vaste activa

	Handicarts	Inventaris	Mijn Handicart Units	Automatisering	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017					
Aanschaffingswaarde	3.467.647	16.748	200.523	47.892	3.732.810
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-1.174.144</u>	<u>-14.396</u>	<u>-41.859</u>	<u>-35.590</u>	<u>-1.265.989</u>
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>2.293.503</u>	<u>2.352</u>	<u>158.664</u>	<u>12.302</u>	<u>2.466.821</u>
Mutaties					
Investerings	915.986	-	163.002	5.799	1.084.787
Afschrijvingen	-582.172	-2.352	-90.654	-4.677	-679.855
Desinvesteringen boekwaarde	<u>-269.652</u>	<u>-</u>	<u>-11.047</u>	<u>-</u>	<u>-280.699</u>
Saldo mutaties	<u>64.162</u>	<u>-2.352</u>	<u>61.301</u>	<u>1.122</u>	<u>124.233</u>
Stand per 31 december 2017					
Aanschaffingswaarde	3.426.168	16.748	322.100	30.709	3.795.725
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-1.068.503</u>	<u>-16.748</u>	<u>-102.135</u>	<u>-17.285</u>	<u>-1.204.671</u>
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>2.357.665</u>	<u>-</u>	<u>219.965</u>	<u>13.424</u>	<u>2.591.054</u>

Per 31 december 2017 zijn er 700 handicarts bij golfbanen in Nederland geplaatst. (2016: 695)

De geschatte economische levensduur van de materiële vaste activa is als volgt:

Handicarts	5 jaar
Automatisering en inventaris	5 jaar
Software	3 jaar
GPS Units	3 jaar

Per Handicart wordt een restwaarde gehanteerd van € 650 tot € 1.000,-- .

Flottende activa

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
3 Debiteuren		
Vordering uit hoofde van inruil karren	<u>186.409</u>	<u>104.907</u>

Een voorziening voor dubieuze debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
4 Belastingen		
Omzetbelasting	<u>80.795</u>	<u>17.583</u>

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
5 Overige vorderingen		
Te ontvangen gebruikersvergoedingen	157.038	126.795
Nog te ontvangen schadeuitkering handicarts	1.973	2.911
Te factureren handicarts	<u>34.425</u>	<u>18.700</u>
	<u>193.436</u>	<u>148.406</u>

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
6 Overlopende activa		
Vooruitbetaalde automatiseringskosten	16.485	11.225
Betaalde depotbedragen PostNL	<u>2.765</u>	<u>2.765</u>
	<u>19.250</u>	<u>13.990</u>

Passiva

7 Bestemmingsreserve

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bestemmingsreserve		
Stand per 1 januari	3.631.596	3.323.265
Bij: voorstel bestemming exploitatieresultaat:	-7.942	308.331
Stand per 31 december	<u>3.623.654</u>	<u>3.631.596</u>

Ten behoeve van de vervanging van de bestaande handicarts wordt een bestemmingsreserve gevormd. Deze bestemmingsreserve, welke is gebaseerd op een bestuursbesluit uit het verleden, dient ter vervanging van de per 31 december 2017 aanwezige handicarts en GPS systeem.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
8 Schulden aan leveranciers		
Crediteuren	<u>73.908</u>	<u>75.255</u>
	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
9 Overige schulden en overlopende passiva		
Reservering accountantskosten	10.451	7.614
Te betalen vergoeding commerciële golfclubs	42.000	17.000
Overige kortlopende schulden	<u>5.240</u>	<u>5.299</u>
	<u>57.691</u>	<u>29.913</u>

1) De reservering 'te betalen vergoeding handicarts' is gebaseerd op de maximumvergoedingen per club minus de reeds gedeclareerde bedragen. De werkelijke afrekeningen - welke nog niet van de clubs zijn ontvangen - kunnen hiervan afwijken.

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Huurovereenkomst

Inzake de huisvesting is met Stichting Vrienden van Handicart op 1 mei 2009 een huurovereenkomst aangegaan voor de duur van 5 jaar.

Deze overeenkomst is op 1 mei 2014 stilzwijgend verlengd met een periode van 5 jaar.

De jaarlijkse huurverplichting bedraagt circa € 8.700 exclusief omzetbelasting.

Toelichting op de staat van baten en lasten

10 Baten

11 Gebruikersvergoedingen

De gebruikersvergoedingen zijn ontvangen van 112 (2016:115) golfverenigingen in Nederland aan wie één of meerdere handicarts in bruikleen zijn afgegeven.

12 Opbrengst handicartpassen

Vanaf 2016 worden er jaarlijks aan de pashouders geen nieuwe passen meer ter beschikking gesteld. Iedereen die geregistreerd is als pashouders wordt jaarlijks € 5,00 in rekening gebracht. Daarbij krijgt de pashouder de keus of hij een fysieke Handicartpas wil ontvangen of niet. In het laatste geval kan de pashouder dan zijn Handicartpas ophalen via zijn telefoon. De kosten voor een fysieke Handicartpas bedragen € 5,00. Deze kosten worden in rekening gebracht voor het vervaardigen en versturen van de kaart. In 2017 zijn er 3.158 nieuwe passen aangemaakt.

Per 31 december 2017 waren er 21.508 (2016: 19.183) pashouders geregistreerd. Gedurende het hele jaar waren er in totaal 23.175 Handicartpashouders geregistreerd.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
13 Opbrengst GPS Guardian		
Opbrengst GPS Guardian	<u>4.000</u>	<u>600</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
14 Schenking Stg Vrienden v Handicart		
Gift ter aanzuivering van het exploitatiesaldo	<u>887.286</u>	<u>876.932</u>
	<u>887.286</u>	<u>876.932</u>

Lasten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
15 Overige bedrijfsopbrengsten		
Uitkering bedrijfsschadeverzekering	<u>1.082</u>	<u>-</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
16 Secretariaatskosten		
Secretariaatskosten	<u>137.375</u>	<u>125.701</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
17 Afschrijvingen immateriële vaste activa		
Afschrijvingskosten Fleet management system	49.500	10.148
Afschrijvingskosten Salesforce	33.032	-
Afschrijvingskosten Handicart App	800	3.200
	<u>83.332</u>	<u>13.348</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
18 Afschrijving materiële vaste activa		
Afschrijvingskosten handicarts	582.172	513.590
Afschrijvingskosten hardware t.b.v. Handicarts	90.652	27.302
Afschrijvingskosten inventarissen	2.354	4.100
Afschrijvingskosten automatisering	4.677	7.717
	<u>679.855</u>	<u>552.709</u>
Boekresultaat MVA	-18.110	-14.146
	<u>661.745</u>	<u>538.563</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
19 Huisvestingskosten		
Huur kantoorruimte	8.678	8.678
Gas, water en elektra	2.298	2.031
	<u>10.976</u>	<u>10.709</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
20 Kosten handicarts		
Schade verzekering Handicarts	81.310	76.877
Kosten incidenteel onderhoud handicarts	59.808	32.399
Kosten winteronderhoud handicarts 2016/2017	57.624	10.143
Kosten Guardian, DSG Tag	50.517	19.521
Inzittenden verzekering	39.973	38.871
Automatiseringskosten Handicarts	22.045	12.684
Overige kosten handicarts	15.927	14.130
Kosten reparatie schades handicarts	9.790	13.650
Kosten winteronderhoud handicarts 2017/2018	9.724	-
Kosten winteronderhoud handicarts 2015/2016	5.603	54.071
	<u>352.321</u>	<u>272.346</u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
21 Vergoeding commerciële golfbanen		
Vergoeding aan commerciële golfbanen	<u>186.711</u>	<u>134.274</u>

Dit betreft de bijdrage in de kosten door Stichting Handicart aan de clubs welke zelf handicarts in eigendom hebben en welke gebruikt worden door houders van een door Stichting Handicart uitgegeven gebruikerskaart.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
22 Algemene kosten		
Automatiseringskosten	43.931	42.678
Kosten gebruikerspas	14.216	62.606
Administratiekosten	15.600	15.600
Accountantskosten, onderzoek van de jaarrekening	8.935	10.872
Porti- en mailingkosten	7.526	8.206
Representatiekosten	7.637	1.252
Kosten Handicart App	6.770	2.801
Kantoorkosten	5.876	5.216
Websitekosten	3.658	2.956
Verzekeringen	3.431	2.517
Bulletin en nieuwsbrief	3.142	920
Vergaderkosten	2.125	2.322
Drukkosten	1.965	2.623
Sponsor bijdragen	1.360	4.050
Bankkosten	621	776
Overige algemene kosten	157	96
Kosten DVD Handicart	-	5.508
	<u>126.950</u>	<u>170.999</u>